

Värmland 2014

Resultat från den värmländska SOM-undersökningen

Klara Bové, Annika Bergström och Jonas Ohlsson [SOM-rapport nr 2015:11]

Innehåll

Information om den värmländska SOM-undersökningen	1
Identitet och boende	3
Partier och politik	5
Bedömning av kommun- respektive regionstyrelsen	10
Demokrati.....	11
Service.....	15
Samhällsfrågor.....	21
Regional utveckling.....	27
Kultur och fritid.....	31
Nöjd med livet.....	32

Information om den värmländska SOM-undersökningen

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför varje höst frågeundersökningar i syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat Samhälle, Opinion och Medier. Sedan 1986 genomförs en nationell frågeundersökning och sedan 1992 en regional undersökning i Västsverige. Därtill har gjorts regionala undersökningar i Skåne (2004, 2006, 2008 och 2011) och i Värmland (2010 och 2014). Data samlas in via postala samt webbaserade enkäter, och varje undersökning genomförs under i huvudsak samma förutsättningar för att resultaten från de olika åren ska vara jämförbara.

SOM-institutet är ett samarbete mellan två forskningsenheter vid Göteborgs universitet: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG) samt Statsvetenskapliga institutionen. En rad forskningsprojekt medverkar i SOM-undersökningarna – flertalet med förankring i någon av dessa två institutioner – men även externa projekt deltar regelbundet.

Resultaten från SOM-undersökningarna redovisas i årliga publikationer där de medverkande forskarna presenterar analyser baserade på de senaste resultaten, med fokus på långsiktiga opinions- och medietrender. Varje år publiceras också ett antal rapporter med specialanalyser av enskilda ämnesområden. En utförlig metodokumentation från den värmländska SOM-undersökningen 2014 kommer att redovisas i Bové, Josefine (2015) ”Den värmländska SOM-undersökningen 2014” (kommande).

Undersökningens upplägg

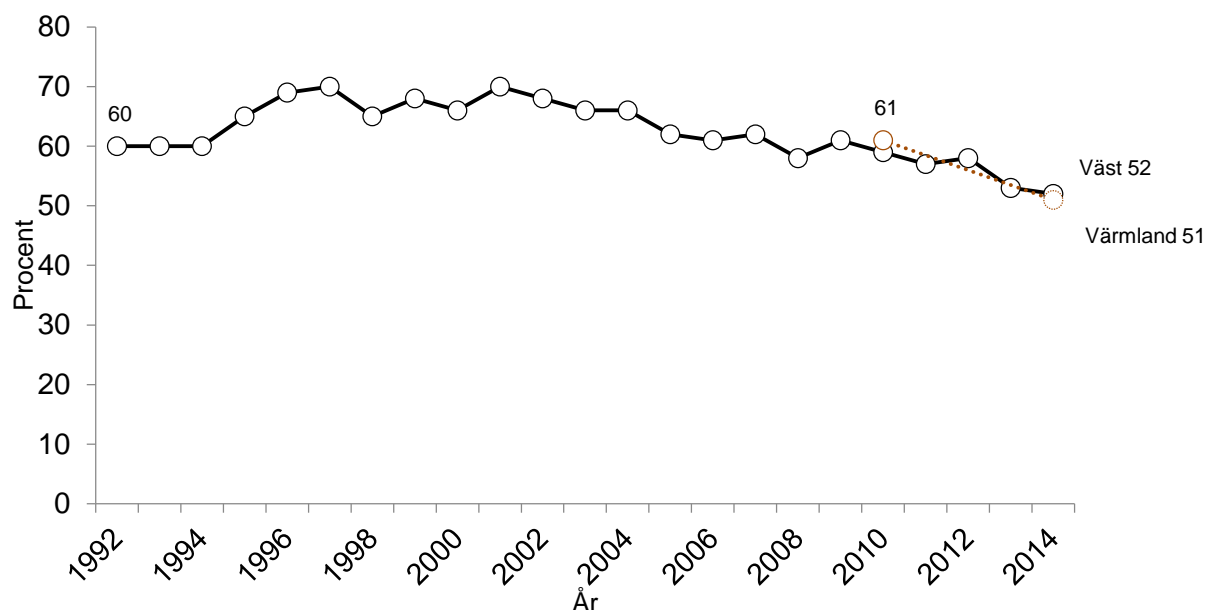
Den värmländska SOM-undersökningen 2010 och 2014 har genomförts i form av en postenkät med möjlighet att svara på webben som gått ut till ett systematiskt sannolikhetsurval av befolkningen boende i Värmland. År 2010 var urvalet i undersökningen 2000 individer men utökades till 3000 individer år 2014. Såväl svenska som utländska medborgare ingår i urvalet.

Fältarbetet för den värmländska SOM-undersökningen 2014 följer i huvudsak samma upplägg som 2010. Huvuddelen av datainsamlingsarbetet genomförs under hösten. Enkäten skickas ut i slutet av september månad. Under fältperioden genomförs successivt en serie påminnelseinsatser postalt, per telefon och via sms. Fältarbetet avslutas senast under februari månad. I december har i allmänhet drygt 90 procent av de som slutligen kommer att medverka skickat tillbaka sin enkät.

Svarsfrekvens och bortfall

SOM-undersökningarna har sedan starten 1986 haft en relativt hög svarsfrekvens. För samhällsvetenskapliga postenkäter har svarsfrekvensen tidigare brukat ligga på mellan 60 och 70 procent, men det har under senare år blivit svårare att nå dessa nivåer. Figuren nedan illustrerar variationen i svarsfrekvens för den värmländska SOM-undersökningen 2010 och 2014. För 2014 års undersökning blev nettosvarsfrekvensen 51 procent.

Svarsfrekvens i den västsvenska och den värmländska SOM-undersökningen 1992–2014 (procent av nettourvalet)

Kommentar: Undersökningarna i Värmland genomfördes år 2010 och 2014.

Svarande och bortfall i den värmländska SOM-undersökningen 2014

	Värmland
Bruttourval	3 000
Naturligt bortfall	189
Nettourval	2 811
Antal svarsvägrare/ej anträffbara	1 392
Antal svarande	1 420
Varav webbsvar	89
Svarsfrekvens brutto	47%
Svarsfrekvens netto	51%

Kommentar: Med naturligt bortfall avses fysiskt eller mentalt oförmögen att svara, adress okänd/flyttat, bor utomlands/bortrest på längre tid, ej svensktalande och avliden.

Det finns skillnader i svarsbenägenhet hos olika grupper av respondenter i SOM-undersökningarna. Kvinnor svarar exempelvis i större utsträckning än män. Den största skillnaden i svarsmönster finner vi mellan åldersgrupper. Svarsviljan hos personer över 50 år är stabil över tid medan de yngre åldersgrupperna dalar i svarsfrekvens. Den mest svarsvilliga gruppen utgörs av 70–79 åringar medan svarsviljan är lägst bland 16–19 åringar.

De delregioner som analyseras i rapporten, bygger på följande geografiska indelning:

Karlstadsområdet (Karlstad, Grums, Hammarö, Forshaga och Kil), *Norra Värmland* (Torsby, Sunne, Hagfors och Munkfors), *Östra Värmland* (Kristinehamn, Filipstad, Storfors) samt *Västra Värmland* (Arvika, Årjäng, Eda och Säffle).

Identitet och boende

Tabell 1 Upplevd geografisk tillhörighet, 2014 (procent)

	Delregioner i Värmland				Hela Värmland 2014
	Karlstads området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	
Min födelseort	45	60	49	57	49
Den ort där jag bor	68	71	61	71	68
Den kommun där jag bor nu	61	57	52	63	59
Värmland	59	60	50	62	60
Västsverige	26	28	22	39	28
Sverige	56	48	53	54	54
Norge	4	5	3	5	4
Övriga Norden	2	1	1	1	1
Övriga Europa	2	1	1	1	1
Utanför Europa	1	1	2	0	1
Minsta antal svarande	671	187	173	276	1 309

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur väl känner du dig hemma i följande geografiska områden? Markera på varje rad det som ligger närmast din uppfattning. Svartalternativen utgörs av en skala från 1 (Inte alls hemma) till 7 (helt hemma). I tabellen redovisas de som uppgett att de känner sig 'helt hemma'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 2 Vikten av kännedom om större nyheter i följande områden, 2014 (procent)

	Mycket viktigt	Ganska viktigt	Inte särskilt viktigt	Inte alls viktigt	Ingen uppfattning	Summa	Antal svarande
Karlstadsområdet	35	48	11	3	3	100	1 325
Västra Värmland	22	48	22	4	4	100	1 310
Norra Värmland	17	46	26	6	5	100	1 286
Östra Värmland	16	46	27	6	5	100	1 282
Stockholm	10	47	28	8	7	100	1 276
Göteborg	8	42	33	10	7	100	1 268
Oslo	6	28	39	18	9	100	1 253

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur viktigt anser du det är att känna till de större nyheterna i följande områden: Karlstadsområdet/Västra Värmland/Norra Värmland/Östra Värmland/Stockholm/Göteborg/Oslo'. Samtliga svarsalternativ redovisade i tabellen. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 3 Vikten av kännedom om större nyheter i följande områden och olika grupper, 2014 (andel mycket/ganska viktigt i procent)

	Karlstads- området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	Göteborg	Stockholm	Oslo	Minsta antal svarande
Samtliga	83	63	61	70	50	57	34	1 253
<i>Kön</i>								
Kvinna	85	66	64	72	56	63	39	637
Man	81	60	58	67	45	51	29	615
<i>Ålder</i>								
16–29 år	77	52	52	57	51	57	39	177
30–49 år	83	64	63	69	56	61	35	310
50–64 år	82	61	61	70	49	56	32	375
65–85 år	86	69	64	77	48	56	31	389
<i>Utbildning</i>								
Låg	77	66	63	75	43	47	31	207
Medellåg	82	65	65	71	51	54	34	464
Medelhög	87	60	55	66	51	62	35	256
Hög	86	58	60	67	55	66	34	308
<i>Delregion</i>								
Karlstadsområdet	95	66	64	68	58	65	36	648
Norra Värmland	71	91	60	66	44	48	33	185
Östra Värmland	70	48	82	52	43	55	31	159
Västra Värmland	69	45	41	89	42	48	31	253

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur viktigt anser du det är att känna till de större nyheterna från följande områden: Karlstadsområdet/Västra Värmland/Norra Värmland/Östra Värmland/Stockholm/Göteborg/Oslo'. Andel som svarat mycket eller ganska viktigt redovisas i tabellen. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Partier och politik

Tabell 4 Bästa parti 2014 och det parti man enligt SOM-undersökningen röstade på i Riksdag, - region- och kommunval 2014 samt det faktiska valresultatet i Värmland och Sverige (procent)

	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	SiV*	Övriga	Summa	Antal	Andel ej svar totalt
<i>Värmlands-SOM 2014</i>													
Bästa parti	6,4	37,8	7,1	8,1	4,9	4,4	19,3	7,9	1,3	2,8	100	1 238	12,8
<i>Värmlands-SOM 2014</i>													
Kommunval	6,9	39,9	6,5	10,9	5,5	4,6	18,1	4,7	0,6	2,3	100	1 029	19,1
Landstingsval	7,8	40,3	5,4	8,4	4,8	5,4	16,3	4,1	6,7	0,8	100	1 010	19,7
Riksdagsval	6,6	38,9	5,8	9,1	4,9	5,0	18,9	7,6	-	3,2	100	1 035	18,2
<i>Valresultat Värmland 2014</i>													
Kommunval	5,6	39,2	5,9	10,9	5,1	3,8	17,4	8,6	-	3,5	100	-	-
Landstingsval	5,8	40,1	5,1	8,6	4,5	4,5	16,0	8,4	6,3	0,7	100	-	-
Riksdagsval	5,2	39,1	5,2	7,4	4,1	4,0	19,6	12,6	-	2,8	100	-	-
<i>Valresultat Sverige 2014</i>													
Riksdagsval	5,7	31,0	6,9	6,1	5,4	4,6	23,3	12,9	-	4,1	100	-	-

Kommentar: Resultaten från SOM-undersökningen i Värmland 2014 avser svarande i åldrarna 16–80 år. Valresultatet avseende riksdagsvalet, landstings- och regionvalet samt kommunfullmäktigevalet är hämtat från allmänna valen 2014. Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive fråga. *SiV=Sjukvårdspartiet i Värmland.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och Valmyndigheten.

Tabell 5 Intresse för politik bland invånarna i olika områden, 2014 (mycket/ganska intresserade i procent)

	Delregioner i Värmland				Värmland 2014	Västra Götaland 2014
	Karlstads-området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland		
I EU	49	36	50	39	45	53
I Sverige	78	69	73	75	75	80
I Värmland	69	70	64	73	69	-
I Västra Götaland	-	-	-	-	-	59
I kommunen där du bor	71	71	68	75	71	71
I allmänhet	62	51	62	58	60	66
Minsta antal svarande	695	193	178	285	1 355	2 746

Kommentar: Frågorna lyder: 'Hur intresserad är du i allmänhet av politik?' respektive 'Hur pass intresserad är Du av politik när det gäller EU/ Sverige/ Värmland/ den kommun där du bor?'. Svartalternativen är 'mycket intresserad', 'ganska intresserad', 'inte särskilt intresserad', 'inte alls intresserad'. Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 6 Möjligheter att påverka politiska beslut i EU, Sverige, Värmland/Västra Götalandsregionen, den kommun där man bor respektive den stadsdel/del av kommunen där man bor, 2014 (procent)

	Delregioner i Värmland				Värmland 2014	Västra Götaland 2014
	Karlstads-området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland		
EU	10	7	7	9	10	6
Sverige	24	10	26	17	22	24
Värmland	22	11	22	12	18	-
Västra Götaland	-	-	-	-	-	19
Den kommun där du bor	32	27	31	35	32	28
Minsta antal svarande	320	75	72	97	564	2 629

Kommentar: Frågan lyder: 'Vilka möjligheter anser du att du har att påverka politiska beslut i EU, i Sverige, i Värmland och i den kommun där du bor?'. Delfrågorna framgår av tabellen. Svartalternativen är 'mycket goda möjligheter', 'ganska goda möjligheter', 'varken goda eller dåliga möjligheter', 'ganska dåliga möjligheter', 'mycket dåliga möjligheter' samt 'ingen uppfattning'. I tabellen redovisas andelen som svarat mycket goda eller ganska goda möjligheter. Procentbasen utgörs av de som svarat på respektive delfråga.

Källa: Den värmländska den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 8a Förtroende för politiker och tjänstemän i olika grupper, 2014 (balansmått)

	Rikspolitiker	Kommunens tjänstemän	Kommunens politiker	Politiker i Region Värmland	EU-parlamentariker	Landstingets politiker i Värmland
Samtliga	+4	+7	+10	-13	-12	-16
<i>Kön</i>						
Kvinna	+8	+8	+9	-8	-4	-12
Man	±0	+6	+10	-17	-20	-20
<i>Ålder</i>						
16–29 år	+1	+1	-7	-4	+4	-4
30–49 år	+12	+7	+12	-9	-6	-14
50–64 år	+3	+6	+6	-19	-20	-22
65–85 år	+2	+11	+17	-13	-12	-17
<i>Utbildning</i>						
Låg	-4	+1	+12	-12	-15	-17
Medellåg	-5	+1	+3	-14	-14	-18
Medelhög	+6	+11	+11	-9	-18	-15
Hög	+24	+20	+15	-14	+3	-14
<i>Partisynpat</i>						
Vänsterpartiet	-2	+9	+5	-25	-25	-26
Socialdemokraterna	+5	+14	+18	-4	-14	-9
Miljöpartiet	+15	+29	+19	-14	+13	-10
Centerpartiet	+20	+1	+22	-1	-10	-10
Folkpartiet	+25	+11	+15	-12	+8	-22
Kristdemokraterna	+7	+10	+16	-11	-9	-7
Moderaterna	+17	+12	+2	-11	±0	-13
Sverigedemokraterna	-46	-25	-21	-36	-56	-44
Annat	(-22)	(-4)	(-10)	(-21)	(-18)	(-20)

Kommentar: Frågan lyder: 'Allmänt sett, hur stort förtroende har Du för det sätt på vilket följande grupper sköter sitt arbete?'. Balansmättet visar andelen med stort förtroende minus andelen med litet förtroende. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 8b Förtroende för olika yrkesgrupper i olika grupper, 2014 (balansmått)

	Sjukvårdens personal	Personal inom barnomsorgen	Bibliotekspersonal	Personal inom äldreomsorgen	Poliser	Lärare i grundskola	Kollektivtrafikens personal	Socialarbetare	Handläggare vid Försäkringskassan	Handläggare vid Arbetsförmedlingen
Samtliga	+71	+66	+58	+57	+55	+52	+45	+15	-5	-19
Kvinna	+68	+66	+67	+55	+64	+57	+49	+17	+2	-13
Man	+76	+66	+61	+58	+44	+44	+39	+13	-9	-26
<i>Ålder</i>										
16–29 år	+49	+57	+51	+35	+49	+48	+42	+10	-1	-24
30–49 år	+68	+81	+66	+61	+68	+67	+50	+16	-2	-24
50–64 år	+72	+74	+62	+63	+54	+52	+47	+17	-7	-18
65–85 år	+79	+56	+53	+55	+49	+39	+36	+15	-4	-14
<i>Utbildning</i>										
Låg	+65	+50	+41	+52	+42	+32	+21	+9	-10	-19
Medellåg	+67	+66	+55	+57	+49	+50	+41	+13	-8	-20
Medelhög	+73	+69	+62	+50	+57	+54	+48	+12	-5	-26
Hög	+82	+76	+74	+60	+69	+64	+57	+23	+8	-12
<i>Partisympati</i>										
Vänsterpartiet	+86	+78	+80	+64	+37	+64	+58	+29	-9	-22
Socialdemokraterna	+71	+67	+54	+58	+54	+50	+43	+21	-6	-19
Miljöpartiet	+81	+78	+77	+62	+64	+73	+62	+32	+13	-8
Centerpartiet	+84	+75	+58	+66	+69	+65	+39	+15	0	-16
Folkpartiet	+76	+59	+66	+47	+51	+62	+49	+27	+16	-5
Kristdemokraterna	+92	+71	+61	+72	+64	+52	+44	+27	+10	-19
Moderaterna	+67	+66	+58	+55	+66	+49	+39	+7	-2	-17
Sverigedemokraterna	+61	+64	+47	+49	+39	+22	+36	-2	-23	-35
Annat	(+62)	(+62)	(+70)	(+39)	(+41)	(+47)	(+59)	(-7)	(-16)	(-35)

Kommentar: Frågan lyder: 'Allmänt sett, hur stort förtroende har Du för det sätt på vilket följande grupper sköter sitt arbete?'. Balansmålet visar andelen med stort förtroende minus andelen med litet förtroende. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Bedömning av kommun- respektive regionstyrelsen

Tabell 9 Bedömning av hur kommunstyrelsen respektive landstingsstyrelsen sköter sitt arbete, 2014 (procent och balansmätt)

	Bra	Varken bra eller dåligt	Dåligt	Ingen uppfattning	Summa procent	Antal svarande	Balansmätt		
							Balansmätt Värmland 2014	Balansmätt Västra Götaland 2014	Balansmätt Värmland 2010
Kommunstyrelsen	37	30		17	100	1 383	+21	+1	+24
Landstingsstyrelsen/ regionstyrelsen	16	32		24	100	1 383	-12	-5	±0

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur tycker du att kommunstyrelsen i den kommun där du bor/landstingsstyrelsen i Värmland sköter sin uppgift?'. Balansmättet visar andelen som anser att arbetet sköts bra minus andelen som anser att arbetet sköts dåligt. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 10 Besök på kommunens och landstingets hemsidor de senaste 12 månader, 2014 (procent)

	Minst varje vecka	Någon gång i månaden	Någon gång i halvåret	Mer sällan	Aldrig	Antal svarande
Kommunens hemsida	14	27	18	17	24	1 263
Landstingets hemsida	5	11	17	20	47	1 263

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande på internet?'. Svartalternativen är: 'Ingen gång', 'Någon gång de senaste 12 månaderna', 'Någon gång i halvåret', 'Någon gång i månaden', 'Någon gång i veckan', 'Flera gånger i veckan' och 'Dagligen'. Procentsatsen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 11 Besök på kommunens och landsting/regioners hemsidor de senaste 12 månader. Värmland, Västra Götaland och Sverige, 2014 (procent minst någon gång)

	Värmland	Västsvrige	Sverige
Hemkommunens hemsida	76	63	60
Landsting/regionens hemsida	53	36	-

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande på internet?'. Svartalternativen är: 'Ingen gång', 'Någon gång de senaste 12 månaderna', 'Någon gång i halvåret', 'Någon gång i månaden', 'Någon gång i veckan', 'Flera gånger i veckan' och 'Dagligen'. Procentsatsen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014, den västsvenska SOM-undersökningen 2014 och den nationella SOM-undersökningen 2014.

Demokrati

Tabell 12 Nöjd med demokratin i: EU, Sverige, Värmland respektive hemkommunen, 2014 (procent)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd	Summa procent	Antal svarande	Andel nöjd, Värmland 2014	Andel nöjd, Västra Götaland 2014	Andel nöjd, Sverige 2014	Andel nöjd, Värmland 2010
EU	3	43	42	12	100	1 286	46	48	48	53
Sverige	12	65	18	5	100	1 321	77	75	77	77
Värmland	10	69	17	4	100	1 311	79	-	-	80
Västra Götalandsregionen	8	59	27	6	100	2 571	-	67	-	-
Landstinget/ regionen där du bor	-	-	-	-	-	2 166	-	-	65	-
Hemkommunen	12	65	17	6	100	1 313	77	68	70	78

Kommentar: Frågan lyder: 'På det hela taget, hur nöjd är du med det sätt på vilket demokratin fungerar i: EU/Sverige/Värmland/Den kommun där du bor?'. Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive delfråga

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014, den västsvenska SOM-undersökningen 2014 och den nationella SOM-undersökningen, 2014.

Tabell 13a Nöjd med demokratin i: EU, Sverige, Värmland respektive hemkommunen i olika grupper, 2014 (andel mycket/ganska nöjd i procent)

	EU	Sverige	Värmland	Hemkommun	Antal svarande
Samtliga	46	77	79	77	1 286
<i>Kön</i>					
Kvinna	51	78	81	78	645
Man	41	74	77	75	649
<i>Ålder</i>					
16–29 år	59	71	77	71	172
30–49 år	52	78	81	79	310
50–64 år	41	76	77	75	390
65–85 år	39	79	81	79	412
<i>Utbildning</i>					
Låg	39	69	75	75	226
Medellåg	46	75	79	76	462
Medelhög	45	79	83	77	264
Hög	51	84	79	80	315
<i>Partisympati</i>					
Vänsterpartiet	28	71	71	72	74
Socialdemokraterna	46	80	82	80	420
Miljöpartiet	61	88	87	85	84
Centerpartiet	41	80	90	88	96
Folkpartiet	50	81	79	79	56
Kristdemokraterna	55	87	81	75	52
Moderaterna	62	85	87	79	226
Sverigedemokraterna	20	39	54	59	93
Annat	(29)	(54)	(55)	(53)	48
<i>Medborgarskap</i>					
Svenskt	46	77	79	77	1 214
Utländskt/svenskt och utländskt	52	71	75	79	52

Kommentar: Frågan lyder: 'På det hela taget, hur nöjd är du med det sätt på vilket demokratin fungerar i: EU/Sverige/Värmland/ Den kommun där du bor?'. Partisympati avser bästa parti generellt. Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive delfråga. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 13b Nöjd med demokratin i Värmland respektive hemkommunen och bedömning av styrelsens sätt att sköta sin uppgift, förtroende samt bedömning av service och ekonomi, 2014 (andel mycket/ganska nöjd i procent)

<i>Värmland</i>			<i>Kommunen</i>		
Grupp	Andel nöjda	Antal svar	Grupp	Andel nöjda	Antal svar
<i>Landstingets sätt att sköta sin uppgift</i>			<i>Kommunstyrelsens sätt att sköta sin uppgift</i>		
Bra	92	206	Bra	91	488
Varken eller	81	430	Varken eller	78	392
Dåligt	70	371	Dåligt	42	214
Ingen uppfattning	78	284	Ingen uppfattning	77	199
<i>Förtroende för regionpolitiker</i>			<i>Förtroende för kommunpolitiker</i>		
Stort	93	173	Stort	93	413
Varken eller	84	488	Varken eller	82	463
Litet	61	332	Litet	43	297
Ingen uppfattning	83	273	Ingen uppfattning	81	122
<i>Bedömning av regionens service</i>			<i>Bedömning av kommunens service</i>		
Bra	90	479	Bra	88	705
Varken eller	74	413	Varken eller	69	372
Dåligt	49	61	Dåligt	36	77
Ingen uppfattning	76	304	Ingen uppfattning	69	124
Samtliga	79	1 311	Samtliga	77	1 313

Kommentar: Resultatexempel: 92 procent av dem som tycker att sättet regionstyrelsen sköter sin uppgift på är bra är även nöjda med demokratin i Värmland. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 13c Nöjd med demokratin i: EU, Sverige, Värmland, Den kommun där du bor och möjlighet att påverka på respektive nivå, 2014 (andel mycket/ganska nöjd i procent)

<u>Demokratin i EU</u>			<u>Demokratin i Sverige</u>		
<i>Möjlighet att påverka – EU</i>	Andel nöjda	Antal svarande	<i>Möjlighet att påverka – Sverige</i>	Andel nöjda	Antal svarande
Mycket goda	-	-	Mycket goda	-	-
Ganska goda	-	-	Ganska goda	92	172
Varken goda eller dåliga	72	226	Varken goda eller dåliga	86	395
Ganska dåliga	49	264	Ganska dåliga	79	287
Mycket dåliga	28	534	Mycket dåliga	56	277
Ingen uppfattning	49	188	Ingen uppfattning	67	142
Samtliga	46	1 260	Samtliga	77	1 285

<u>Demokratin i Landstinget i Värmland</u>			<u>Demokratin i den kommun där du bor</u>		
<i>Möjlighet att påverka – regionen</i>	Andel nöjda	Antal svarande	<i>Möjlighet att påverka – kommunen</i>	Andel nöjda	Antal svarande
Mycket goda	-	-	Mycket goda	-	-
Ganska goda	93	139	Ganska goda	92	257
Varken goda eller dåliga	88	420	Varken goda eller dåliga	85	427
Ganska dåliga	78	265	Ganska dåliga	70	207
Mycket dåliga	63	276	Mycket dåliga	53	221
Ingen uppfattning	70	164	Ingen uppfattning	68	139
Samtliga	78	1 277	Samtliga	77	1 283

Kommentar: Resultatexempel: 28 procent av dem som tycker att möjligheterna att påverka i Sverige är mycket dåliga är nöjda med demokratin i Sverige. Procentbasen utförs av de som besvarat respektive delfråga. Resultat där antal svarande understiger 50 personer redovisas ej.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Service

Tabell 14 Bedömning av service bland boende i Sverige, Värmland och Västra Götaland, 2014 (balansmätt)

A: Samhällsstruktur

	Värmland 2014	Värmland 2010	Västra Götaland 2014	Sverige 2014
Kollektivtrafik	+27	+18	+16	+20
Gator och vägar	-24	-10	-	+6
Tillgång på bostäder	-14	+9	-	-30
Miljövård	+15	+4	-	-
Möjligheten att få jobb	-35	-34	-	-21
Arbetsförmedlingen	-12	-9	-	-
Polisen	+26		-	-
Minsta antal svarande	1 342	1 106	2 644	1 661

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad anser du om servicen i den kommun där du bor på följande områden?' Kategorierna framgår av tabellen ovan. Svarsalternativen är 'mycket nöjd', 'ganska nöjd', 'varken nöjd eller missnöjd', 'ganska missnöjd', 'mycket missnöjd' samt 'ingen uppfattning'. Balansmättet visar andelen nöjda minus andelen missnöjda. Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014, den västsvenska SOM-undersökningen 2014 och den nationella SOM-undersökningen 2014.

B: Vård

	Värmland 2014	Värmland 2010	Västra Götaland 2014	Sverige 2014
Sjukhusvård	+42	+41	+38	+39
Vårdcentral	+43	+51	+42	+40
Privatläkare	+14	+18	-	-
Folktandvård	+42	+41	+57	+39
Privattandläkare	+42	+37	-	-
Barnvårdscentral	+22	+26	-	-
Minsta antal svarande	1 339	1 110	2 641	1 658

Kommentar: Se kommentar tabell 14 A.

C: Barnomsorg och skola

	Värmland 2014	Värmland 2010	Västra Götaland 2014	Sverige 2014
Kommunal barnomsorg	+31	+31	+54	+24
Kommunal grundskola	+24	+31	+37	+16
Kommunal gymnasieskola	+19	+29	+42	+12
Friskola	+3	+8	-	-
Minsta antal svarande	1 348	1 111	2 605	1 619

Kommentar: Se kommentar tabell 14 A. I den västsvenska och den nationella SOM-undersökningen görs ingen skillnad på privat och kommunal skola och barnomsorg.

D: Social omsorg

	Värmland 2014	Värmland 2010	Västra Götaland 2014	Sverige 2014
Äldreomsorg	+11	+11	+18	+4
Socialtjänst	-2	+1	-	-1
Färdtjänst	+6	+10	-	-
Handikappomsorg	+3	+6	-	-
Försäkringskassan	+2	-5	-	-
Minsta antal svarande	1 339	1 111	2 617	1 633

Kommentar: Se kommentar tabell 14 A.

E: Fritid och kultur

	Värmland 2014	Värmland 2010	Västra Götaland 2014	Sverige 2014
Idrottsanläggningar	+45	+44	-	+35
Fritidsverksamhet	+35	+35	+20	+24
Bibliotek	+59	+60	+54	+61
Kulturaktiviteter	+38	+37	+38	+38
Turism	+28	+32	-	-
Minsta antal svarande	1 341	1 111	2 634	1 641

Kommentar: Se kommentar tabell 14 A.

G: Servicen som helhet de senaste 12 månaderna

	Värmland 2014	Värmland 2010	Västra Götaland 2014	Sverige 2014
I den kommun där du bor	+48	+59	+36	+36
Värmland/ Västra Götaland/ I det landsting där du bor	+32	+31	+22	+27
Minsta antal svarande	1 332	1 088	2 749	1 666

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur tycker du att servicen har fungerat under de senaste 12 månaderna i den kommun där Du bor/ I det landsting där du bor?' Svarsalternativen är 'mycket nöjd', 'ganska nöjd', 'varken nöjd eller missnöjd', 'ganska missnöjd', 'mycket missnöjd samt 'vet ej'. Balansmättet visar andelen nöjda minus andelen missnöjda. Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014, den västsvenska SOM-undersökningen och den nationella SOM-undersökningen 2014.

Tabell 15 Brukarnas bedömning av service i Värmland, 2010 och 2014 (balansmått)

Serviceområde	Värmland 2014	Antal svarande Värmland 2014	Värmland 2010	Antal svarande Värmland 2010
Samhällsstruktur				
Kollektivtrafik	+50	633	+36	500
Arbetsförmedlingen	-14	125	-	-
Vård				
Sjukhusvård				
- akutsjukvård	+52	373	+60	266
- annan sjukhusvård	+48	584	+55	407
Vårdcentral	+53	869	+61	656
Privatläkare	+70	177	+67	176
Folktandvård	+77	541	+73	444
Privattandläkare	+88	561	+86	408
Barnavårdcentral	+69	113	(+80)	86
Barnomsorg och skola				
Kommunal barnomsorg	+85	131	+84	100
Kommunal grundskola	+62	115	(+70)	87
Kommunal gymnasieskola	(+51)	70	(+56)	61
Friskolor	*	*	*	*
Social omsorg				
Handikappomsorg	*	*	*	*
Äldreomsorg	*	*	*	*
Socialtjänst	*	*	*	*
Färdtjänst	*	*	*	*
Försäkringskassan	+19	283	-	-
Fritid och kultur				
Idrottsanläggningar	+70	537	+67	376
Fritidsverksamhet	+67	453	+67	341
Bibliotek	+89	643	+84	518
Kulturaktiviteter	+68	606	+67	472

Kommentar: Brukare definieras som de som uppgett att de personligen nyttjar verksamheten. Balansmättet visar andelen nöjda minus andelen missnöjda. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan och uppger att de personligen nyttjar någon av verksamheterna. (-) = frågan ej ställd. (*) = Resultat där antal svarande understiger 50 personer redovisas ej. Resultat i parentes bygger på svarstal under 100 personer.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2010 och 2014.

Tabell 16 Medborgarnas bedömning av hur service i kommun och landsting fungerat under de senaste tolv månaderna, 2014 (balansmätt)

	Värmland 2014	Karlstads- området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	Värmland 2010
Hemkommunen	+48	+55	+36	+42	+49	+59
Minsta antal	1 362	696	198	179	288	1 088
Värmland	+32	+35	+32	+25	+32	+31
Minsta antal	1 332	680	193	175	283	1 088

Kommentar: Frågan är formulerad som 'Hur tycker du på det hela taget att servicen har fungerat under de senaste 12 månaderna i: Den kommun där du bor/Värmland?'. Svarsalternativen är 'Mycket bra', 'Ganska bra', 'Varken bra eller dåligt', 'Ganska dåligt', 'Mycket dåligt' och 'Ingen uppfattning'. Balansmåtten anger andelen som anser att servicen fungerat bra minus andelen som anser att den fungerat dåligt. Procentbasen baseras på de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 17a Medborgarnas uppfattning om sjukvården i Värmland och Västra Götaland, 2014 (balansmätt)

	Karlstads- området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	Värmland 2014	Västra Götaland 2014	Värmland 2010
Den medicinska kvaliteten	+58	+43	+51	+50	+54	+58	+59
Tillgången till vård	+23	+11	+10	+32	+21	+16	+31
Organisationens effektivitet	-11	-16	-24	-6	-13	-13	+1
Personalens bemötande	+73	+71	+69	+75	+71	+70	+71

Kommentar: Frågan är formulerad som "Allmänt sett, vilken är din uppfattning om sjukvården i Värmland/Sverige i följande avseenden: Svarsalternativen är 'Mycket bra', 'Ganska bra', 'Varken bra eller dåligt', 'Ganska dåligt', 'Mycket dåligt' och 'Ingen uppfattning'.

Balansmåtten anger andelen som anser att servicen fungerat bra minus andelen som anser att den fungerat dåligt. Procentbasen baseras på de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 17b Nyttjande av sjukhusvård och uppfattning om sjukvården i Värmland och Västra Götaland, 2014 (balansmätt)

	Nyttjar själv	Nyttjar ej själv, men nära anhörig	Nyttjar ej själv, inte heller nära anhörig	Värmland 2014	Västra Götaland 2014	Värmland 2010
Den medicinska kvaliteten	+63	+51	+49	+54	+58	+59
Tillgången till vård	+30	+18	+19	+21	+16	+31
Organisationens effektivitet	-7	-20	-11	-13	-23	+1
Personalens bemötande	+74	+73	+67	+71	+70	+71

Kommentar: Frågan är formulerad som "Allmänt sett, vilken är din uppfattning om 'akutsjukvård' och 'annan vård' i Värmland i följande avseenden: Svarsalternativen är 'Mycket bra', 'Ganska bra', 'Varken bra eller dåligt', 'Ganska dåligt', 'Mycket dåligt' och 'Ingen uppfattning'. Balansmåtten anger andelen som anser att servicen fungerat bra minus andelen som anser att den fungerat dåligt. Procentbasen baseras på de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 17c Nyttjande av vårdcentral och uppfattning om sjukvården i Värmland och Västra Götaland, 2014 (balansmått)

	Nyttjar själv	Nyttjar ej själv, men nära anhörig	Nyttjar ej själv, inte heller nära anhörig	Värmland 2014	Västra Götaland 2014	Värmland 2010
Den medicinska kvaliteten	+56	+51	+52	+54	+58	+59
Tillgången till vård	+22	+20	+21	+21	+16	+31
Organisationens effektivitet	-5	-12	-14	-13	-23	+1
Personalens bemötande	+77	+69	+70	+71	+70	+71

Kommentar: Frågan är formulerad som "Allmänt sett, vilken är din uppfattning om sjukvården i Värmland i följande avseenden: Svarsalternativen är 'Mycket bra', 'Ganska bra', 'Varken bra eller dåligt', 'Ganska dåligt', 'Mycket dåligt' och 'Ingen uppfattning'. Balansmåttan anger andelen som anser att servicen fungerat bra minus andelen som anser att den fungerat dåligt. Procentbasen baseras på de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 18 Serviceområden som bör prioriteras respektive som det i första hand kan minskas på om nedskärningar skall göras, 2014 (ranking och procent)

Serviceområden som bör prioriteras	Serviceområden kan minskas på om nedskärningar skall göras
1 Äldreomsorg (14)	1 Friskola (25)
2 Möjligheten att få jobb (13)	2 Kulturaktiviteter (10)
3 Kommunal grundskola (12)	3 Idrottsanläggningar (4)
4 Sjukhusvård (9)	4 Turism (4)
5 Vårdcentral (7)	5 Privatläkare (3)
6 Gator och vägar (7)	6 Privattandläkare (3)
7 Tillgång på bostäder (4)	6 Arbetsförmedlingen (3)
8 Polisen (3)	8 Bibliotek (2)
9 Kommunal barnomsorg (3)	9 Socialtjänst (2)
10 Miljövård (2)	10 Tillgång på bostäder (1)

Kommentar: Frågans formulering är: 'Om ökade satsningar på servicen skall göras i din kommun, vilket av serviceområdena anser du att det är mest angeläget att satsa på?' respektive 'Om nedskärningar av servicen skall genomföras i din kommun, vilket av serviceområdena tycker du att det i första hand skall minskas på?' Procentbasen utgörs av samtliga som deltagit i undersökningen.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Samhällsfrågor

Tabell 19a Medborgarnas viktigaste regionala frågor i Värmland respektive Västra Götaland, 2014 (procent)

	Värmland	Västra Götaland
1	Sjukvården (34)	Sjukvården(42)
2	Sysselsättning/arbetsmarknad (26)	Kommunikation/ Trafik (26)
3	Kollektivtrafik (21)	Utbildning (19)
4	Utbildning (20)	Sysselsättning/arbetsmarknad (11)
5	Äldreomsorg (9)	Invandrar- flyktingfrågor (9)
6	Invandrar-, flyktingfrågor (9)	Äldreomsorg (8)
7	Glesbygds-, landsbygdsfrågor (6)	Miljöfrågor (7)
8	Miljöfrågor (5)	Lag och ordning (3)
9	Barnomsorg (3)	Sociala frågor (2)
10	Lag och ordning, brottslighet (2)	Barnomsorg(2)

Kommentar: Frågans formulering är: 'Vilken eller vilka frågor eller problem tycker Du är viktigast i dag i Värmland/Västra Götalandsregionen? Ange högst tre frågor/problem' Procentbasen utgörs av samtliga som deltagit i undersökningen.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 19b Medborgarnas viktigaste kommunala frågor i Värmland respektive Västra Götaland, 2014 (procent)

	Värmland	Västra Götaland
1	Skola/utbildning (36)	Skola/ utbildning (38)
2	Sjukvård (30)	Sjukvård (25)
3	Sysselsättning/arbetsmarknad (24)	Kommunikation/Trafik (22)
4	Kommunikation/trafik (15)	Äldreomsorg (16)
5	Invandrar-, flyktingfrågor (9)	Sysselsättning/ arbetsmarknad (13)
6	Glesbygds-, landsbygdsfrågor (7)	Invandrar-, flyktingfrågor (12)
7	Barnomsorg (6)	Bostäder (11)
8	Miljöfrågor (6)	Sociala frågor/välfärd (7)
9	Bostäder (6)	Miljöfrågor (7)
10	Sociala frågor/välfärd (5)	Barnomsorg (4)

Kommentar: Frågans formulering är: 'Vilken eller vilka frågor eller problem tycker Du är viktigast i dag den kommun där Du bor? Ange högst tre frågor/problem' Procentbasen utgörs av samtliga som deltagit i undersökningen.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 20 Bedömning av den egna ekonomin, den egna kommunens samt den svenska ekonomin de senaste 12 månaderna (balansmätt)

	Egna ekonomin	Kommunens ekonomi	Den svenska ekonomin
Samtliga	+10	-17	-16
<i>Kön</i>			
Kvinna	+6	-21	-19
Man	+14	-14	-14
<i>Ålder</i>			
16–29 år	+29	-9	-9
30–49 år	+31	-15	-6
50–64 år	+14	-19	-18
65–85 år	-14	-22	-26
<i>Utbildning</i>			
Låg	-7	-17	-26
Medellåg	+14	-17	-17
Medelhög	+17	-17	-16
Hög	+16	-18	-9
<i>Partisympati</i>			
Vänsterpartiet	+8	-14	-28
Socialdemokraterna	+2	-18	-31
Miljöpartiet	+24	-15	-14
Centerpartiet	+11	-18	+4
Folkpartiet	+10	-19	+2
Kristdemokraterna	+12	(-25)	(-21)
Moderaterna	+27	-7	+8
Sverigedemokraterna	+7	-29	-32
Annat	(+2)	(-27)	(-31)
<i>Delregion</i>			
Karlstadsområdet	+18	-13	-12
Norra Värmland	+4	-19	-17
Östra Värmland	+1	-30	-29
Västra Värmland	+2	-20	-19
Västra Götaland	+8	-	-3

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur har enligt din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna?'. Svartalternativen är 'Förbättrats', 'Förblivit ungefär den samma' och 'Försämrats'. Balansmättet redovisar andelen som anser att ekonomin 'förbättrats' minus andelen som anser att ekonomin 'försämrats'. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer. (-) = frågan ej ställd. Procentbasen baseras på de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Sakfrågor

Tabell 21a Åsikter om sakfrågor i den politiska debatten. Värmland, 2014 (procent och balansmätt) samt Västra Götaland och Sverige, 2014 (balansmätt)

	Bra förslag	Varken eller bra eller dåligt	Dåligt förslag	Ingen uppfattning	Summa procent	Antal svarande	Balansmätt			
							Värmland 2014	Västra Götaland 2014	Sverige 2014	Värmland 2010
Minska den offentliga sektorn	20	28	45	7	100	1 370	-25	-20	-25	-18
Låta privata företag svara för äldreomsorg	17	26	55	2	100	1 368	-38	-	-	-23
Bedriva mer av sjukvården i privat regi	17	22	58	3	100	1 370	-41	-29	-39	-19
Satsa mer på friskolor	14	27	56	3	100	1 368	-42	-	-39	-24
Koncentrera specialistsjukvård till storsjukhusen	43	27	27	3	100	1 368	+16	-	-	+14
Höja kommunal-/regionskatten hellre än att minska servicen	62	25	10	3	100	1 368	+52	+40	-	+43
Sälja kommunala bolag som bedriver affärsverksamhet	23	39	32	6	100	1 369	-9	-	-	-1
Sänka skatterna	27	39	32	2	100	1 368	-5	-2	+3	+21
Vinstutdelning ska inte tillåtas inom skattefinansierad vård, skola och omsorg	66	16	15	3	100	1 370	+51	-	+35	-
Ta emot färre flyktingar i Sverige	43	25	30	2	100	1 367	+13	+10	+10	+4
Satsa på ett samhälle med ökad jämsköldhet mellan kvinnor och män	80	15	3	2	100	1 367	+77	-	+76	+81

Kommentar: Andelen *Ingen uppfattning* avser de som ej besvarat respektive fråga. Balansmättet avser andelen bra förslag minus andelen dåligt förslag. Procentbasen baseras på de som besvarat frågan. (-)= frågan ej ställd.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen, den västsvenska SOM-undersökningen samt den nationella SOM-undersökningen 2014.

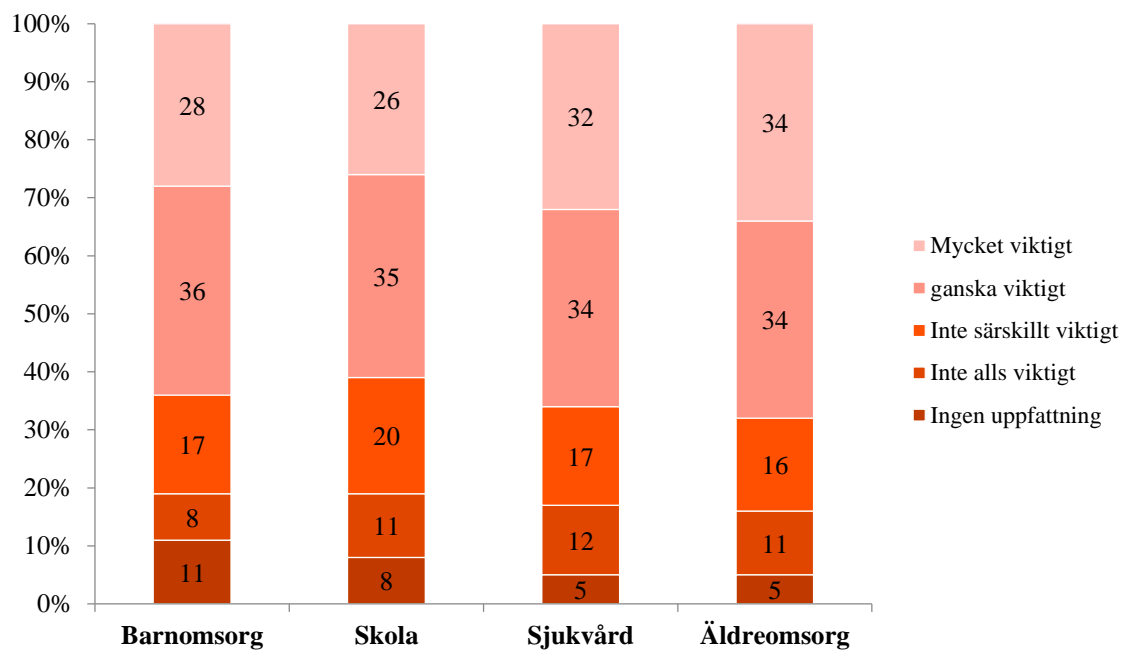
Tabell 21b Åsikter om sakfrågor i den politiska debatten– totalt samt per kön och parti. Värmland, 2014 (balansmått)

	Hela Värmland	Kön		Partisympati							
		Kvinna	Man	V	MP	S	C	FP	KD	M	SD
Minska den offentliga sektorn	-25	-33	-16	-75	-50	-44	-7	+4	-2	+12	-12
Låta privata företag svara för äldreomsorg	-38	-39	-40	-87	-52	-73	-12	±0	+5	+15	-40
Bedriva mer av sjukvården i privat regi	-41	-40	-42	-85	-57	-73	-12	±0	-9	+19	-37
Satsa mer på friskolor	-42	-42	-43	-86	-52	-71	-18	-19	-19	-1	-38
Koncentrera specialistsjukvård till storsjukhusen	+16	+17	+16	-1	+26	+8	+15	+10	+30	+44	+5
Höja kommunal-/regionskatten hellre än att minska servicen	+52	+58	+46	+79	+68	+65	+49	+25	+38	+25	+52
Sälja kommunala bolag som bedriver affärsverksamhet	-9	-3	-15	-34	-6	-24	+16	+7	+15	+15	-7
Sänka skatterna	-5	-9	±0	-66	-51	-25	+18	+28	+18	+35	+22
Vinstutdelning ska inte tillåtas inom skattefinansierad vård, skola och omsorg	+51	+58	+45	+78	+70	+73	+51	+15	+34	+12	+57
Ta emot färre flyktingar i Sverige	+13	+4	+24	-22	-48	+6	+5	+14	+8	+28	+93
Satsa på ett samhälle med ökad jämställdhet mellan kvinnor och män	+77	+83	+71	+85	+98	+81	+80	+77	+70	+69	+51

Kommentar: Balansmättet avser andelen som tycker att förslagen är bra minus andelen som tycker förslaget är dåligt . Procentbasen baseras på de som besvarat frågan.

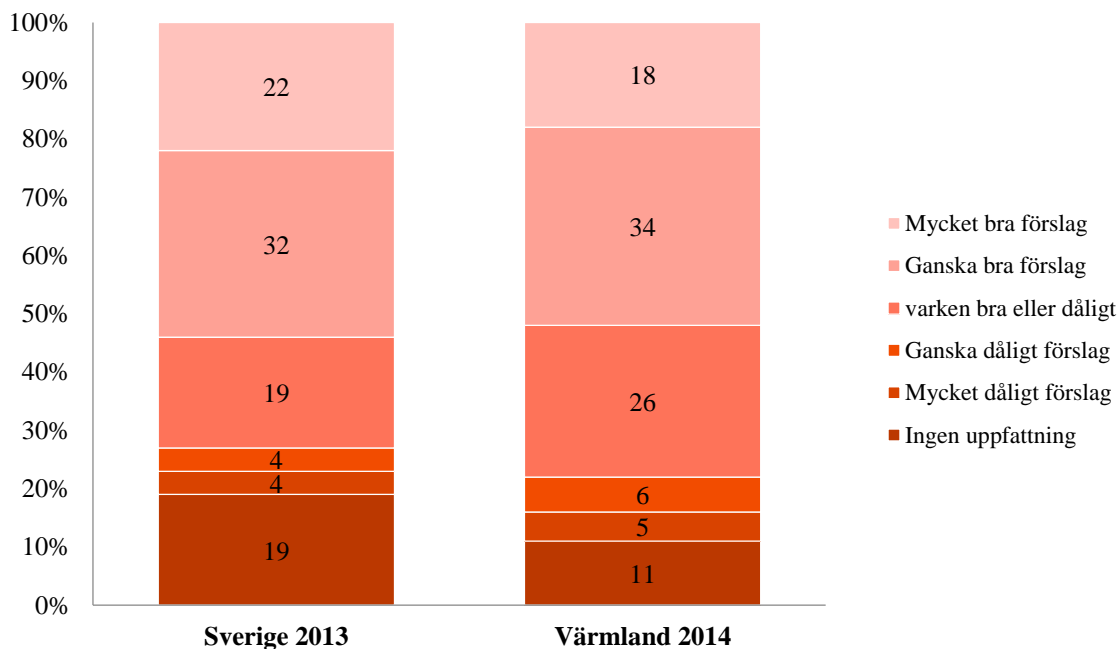
Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Figur 1 Hur viktigt anser du att det är med valfrihet mellan olika servicegivare inom barnomsorg, skola, sjukvård och äldreomsorg, Värmland 2014 (procent)

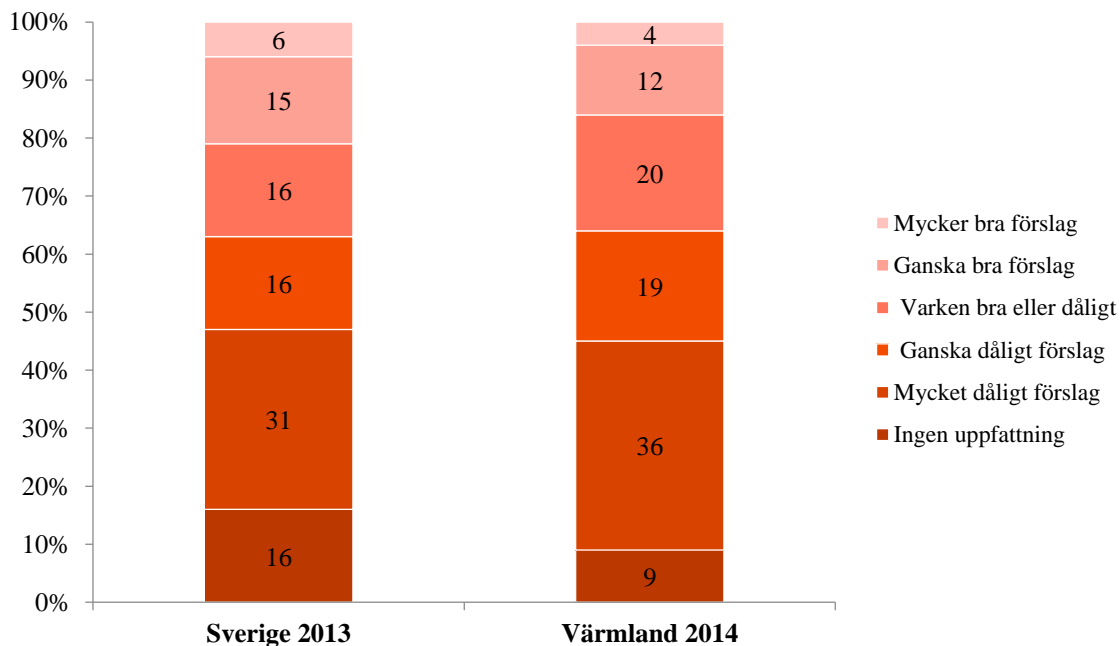
Källa: Den värmlandska SOM-undersökningen 2014.

Figur 2 Förslag: det skall finnas tillgång till icke-vinstdrivande organisationer inom skattefinansierad vård, skola och omsorg vid sidan av kommun och landsting/region, Sverige 2013 och Värmland 2014 (procent).

Kommentar: Frågan lyder: Tycker du att det är bra eller dåligt att det finns tillgång till följande alternativ inom skattefinansierad vård, skola och omsorg, vid sidan av kommun och landsting?: Ideella organisationer/andra icke vinstdrivande organisationer.
Källa: Den värmlandska SOM-undersökningen 2014 och den nationella SOM-undersökningen 2013.

Figur 3 Förslag: det skall finnas tillgång till vinstdrivande företag inom skattefinansierad vård, skola och omsorg vid sidan av kommun och landsting/region, Sverige 2013 och Värmland 2014 (procent).

Kommentar: Frågan lyder: Tycker du att det är bra eller dåligt att det finns tillgång till följande alternativ inom skattefinansierad vård, skola och omsorg, vid sidan av kommun och landsting?: Vinstdrivande företag.
Källa: Den värmlandska SOM-undersökningen 2014 och den nationella SOM-undersökningen 2013.

Regional utveckling

Tabell 22 Viktigt att satsa på för den framtida utvecklingen i Värmland bland boende i olika delar av Värmland, 2014 (balansmått)

	Karlstads- området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	Hela Värmland
Transporter	+86	+89	+83	+91	+88
Offentlig service	+87	+85	+86	+86	+87
Detaljhandel	+81	+83	+82	+82	+81
Skogs-/pappersindustri	+79	+78	+75	+79	+78
Högre utbildning/forskning	+83	+66	+74	+77	+77
Turism	+73	+81	+79	+76	+76
Verkstadsindustri	+68	+81	+71	+81	+72
Livsmedelsindustri	+70	+74	+76	+71	+72
Fritidsmiljö	+72	+73	+66	+76	+72
Bank- och försäkringsväsende	+62	+77	+58	+65	+65
Informationsteknologi	+65	+57	+59	+54	+61
Miljöindustri	+59	+58	+62	+60	+60
Press/radio/tv	+57	+61	+59	+65	+58
Nöjesliv och evenemang	+58	+62	+48	+53	+56
Hamn och sjöfart	+52	+24	+59	+28	+43
Kultur	+44	+40	+30	+30	+38
Förpackningsindustri	+40	+38	+23	+24	+33
Fordonsindustri	+13	+29	+32	+54	+25
Elitidrott	+5	+15	-7	-4	+4
Minsta antal svarande	679	192	175	283	1 330

Kommentar: Balansmåtten avser andelen som tycker det är mycket eller ganska viktigt minus andelen som tycker att det inte är särskilt viktigt eller inte alls viktigt att satsa på respektive område. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 23a Åsikt om framtida regionbildning i Värmland, 2014 (procent och balansmått)

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Summa	Antal svarande	Balansmått 2014	Balansmått 2010
Värmland bör bilda en egen regionkommun	27	16	14	8	8	27	100	1 365	+27	+27
Värmland bör ingå i Västra Götalandsregionen	7	15	14	13	20	31	100	1 365	-11	+8
Värmland bör ingå i en region i Svealand	7	15	17	13	16	32	100	1365	-7	-7

Kommentar: Frågan lyder: 'Idag diskuteras den geografiska indelningen av Sverige när det gäller ansvaret för bland annat hälso- och sjukvård och regional utveckling. I diskussionen om en framtida regionbildning för Värmland förs det fram olika alternativ. Vilken är din uppfattning?'. Balansmättet visar andelen som tycker det är ett (mycket eller ganska) bra förslag minus andelen som tycker det är ett (mycket eller ganska) dåligt. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 23b Åsikt om framtida regionbildning i Värmland i olika grupper, 2014 (andelen positiva i procent)

	Värmland bör bilda en egen regionkommun	Värmland bör ingå i Västra Götalandsregionen	Värmland bör ingå i en region i Svealand
Samtliga	43	22	22
<i>Kön</i>			
Kvinna	42	19	20
Man	44	25	25
<i>Ålder</i>			
16–29 år	32	13	12
30–49 år	38	21	22
50–64 år	48	24	26
65–85 år	46	25	25
<i>Utbildning</i>			
Låg	52	21	23
Medellåg	43	22	17
Medelhög	38	22	26
Hög	40	26	29
<i>Partisympati</i>			
Vänsterpartiet	50	19	14
Socialdemokraterna	43	24	21
Miljöpartiet	38	26	29
Centerpartiet	48	29	23
Folkpartiet	29	25	33
Kristdemokraterna	59	16	25
Moderaterna	38	23	26
Sverigedemokraterna	49	22	23
Annat	(47)	(12)	(22)
<i>Delregion</i>			
Karlstadsområdet	44	23	23
Norra Värmland	43	23	26
Östra Värmland	42	14	29
Västra Värmland	44	26	17

Kommentar: Frågan lyder: 'Idag diskuteras den geografiska indelningen av Sverige när det gäller ansvaret för bland annat hälso- och sjukvård och regional utveckling. I diskussionen om en framtida regionbildning för Värmland förs det fram olika alternativ. Vilken är din uppfattning? Tabellen visar andelen positiva (mycket eller ganska bra) till förslaget. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 24a Åsikt om trafik och infrastruktur i Värmland, 2014 (procent och balansmätt)

	Mycket viktigt	Ganska viktigt	Inte särskilt viktigt	Inte alls viktigt	Ingen uppfattning	Antal svarande	Summa	Balansmätt
Bygga ut flygförbindelserna till och från Värmland	25	39	20	5	11	1 394	100	+39
Utveckla Vänersjöfarten	28	36	16	2	18	1 394	100	+46
Bygga ut tågförbindelserna	55	33	4	1	7	1 394	100	+83
Bygga ut vägnätet	46	35	9	2	8	1 394	100	+70

Kommentar: Frågan lyder: "Vilken är din åsikt om följande gällande trafik och infrastruktur?". Balansmättet visar andelen som tycker det är ett (mycket eller ganska) bra förslag minus andelen som tycker det är ett (mycket eller ganska) dåligt. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 24b Viktigaste sträcka att satsa på vid utbyggnad av tågförbindelser, 2014 (procent)

	Karlstad området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	Värmland
Karlstad-Stockholm	41	18	58	29	38
Karlstad-Oslo	17	18	13	44	22
Karlstad-Göteborg	26	11	16	24	22
Karlstad-Sunne-Torsby	16	53	13	3	18
Antal svarande	659	187	167	271	1 284

Kommentar: Frågan lyder: 'Om man ska satsa på utbyggnad av tågförbindelser, vilken sträcka bör man enligt dig i första hand satsa på?' Procentbasen utgörs av de som besvarat delfrågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 24c Viktigaste sträcka att satsa på vid utbyggnad av vägnätet, 2014 (procent)

	Karlstad området	Norra Värmland	Östra Värmland	Västra Värmland	Värmland
E18 Karlstad-Stockholm	12	4	22	6	11
E18 Karlstad-Oslo	19	8	16	23	18
E45/E18 Karlstad-Göteborg	47	25	26	24	36
Riksväg 62 Karlstad-Filipstad	6	17	25	1	9
E45 Nyängen-Torsby-Mora	9	42	3	1	11
Riksväg 61 Karlstad-Arvika-Charlottenberg	7	4	8	45	15
Antal svarande	659	178	164	276	1 277

Kommentar: Frågan lyder: 'Om man ska satsa på utbyggnad av vägnätet, vilken sträcka bör man enligt dig i första hand satsa på?' Procentbasen utgörs av dem som besvarat delfrågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014.

Kultur och fritid

Tabell 25 Livsstil och kulturvanor i Värmland och Västra Götaland: Gjort något av följande minst en gång i månaden; i kvartalet; under det senaste året, 2014 (procent)

	Värmland			Västra Götaland
	Minst någon gång per år	Minst någon gång per kvartal	Minst någon gång per månad	Minst någon gång per månad
Besökt idrottsevenemang	61	34	22	-
Tränat/ motionerat	90	83	80	79
Varit ute i naturen/friluftsliv	97	90	85	84
Dansat	34	15	11	-
Spelat sällskapsspel/brädspel	58	31	19	-
Druckit sprit/vin/starköl	83	72	63	-
Gått på restaurang/bar/pub på kvällstid	79	49	29	38
Spelat datorspel/tv-spel	36	25	21	23
Läst någon bok	83	65	55	60
Diskuterat politik	87	71	61	61
Deltagit i studiecirkel/kursverksamhet	26	16	13	-
Gått på museum	50	10	2	5
Gått på bio	64	25	7	12
Gått på teater	32	6	1	3
Gått på opera	9	2	1	1 ¹
Gått på konsert	40	10	3	2
Sjungit i kör	6	4	4	-
Spelat musikinstrument	19	14	12	13 ²
Åkt med kollektivtrafik	63	39	27	49
Kört bil	89	88	86	81
Cyklat	73	60	52	48
Besökt bibliotek	61	37	25	26
Sett på film	92	83	75	72
Umgåtts med vänner	99	95	90	88
Lyssnat på musik	97	94	93	91
Besökt gudstjänst eller religiöst möte	34	11	7	11
Bett till Gud	35	21	18	22

Kommentar: Frågan lyder: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort något av följande?" Svartalternativen utgörs av följande kategorier: "Flera gånger i veckan", "Någon gång i veckan", "Någon gång i månaden", "Någon gång i kvartalet", "Någon gång i halvåret", "Någon gång de senaste 12 månaderna" eller "Ingen gång". ¹I den västsvenska undersökningen lyder alternativet 'gått på opera/musikal/balet'. ²I den västsvenska undersökningen lyder alternativet 'sjungit i kör eller spelat musikinstrument'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: Den värmländska SOM-undersökningen 2014 och den västsvenska SOM-undersökningen 2014.

Nöjd med livet

Tabell 26 Allmän livstillfredsställelse bland svenskarna, 1996–2014 (procent)

Undersökning	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte nöjd	Ingen åsikt	Summa procent
Eurobarometern					
2014	44	52	4	0	100
2013	48	48	3	1	100
2012	53	45	2	0	100
2011	51	46	3	0	100
2010	49	47	4	0	100
2009	50	45	5	0	100
2008	50	45	5	0	100
2007	48	45	6	1	100
2006	46	48	5	1	100
2005	47	49	3	0	99
2004	44	52	4	0	100
2003	36	57	6	1	100
2002	39	55	6	0	100
2001	42	54	4	0	100
2000	37	57	6	0	100
1999	36	58	5	1	100
1998	36	57	7	1	101
1997	43	53	4	0	100
1996	35	58	5	2	100
Den nationella SOM-undersökningen					
2014	36	55	7	2	100
2013	35	55	7	3	100
2012	34	56	7	3	100
2011	36	54	7	3	100
2010	35	56	7	2	100
2009	35	55	8	2	100
2008	33	56	8	3	100
2007	34	56	8	2	100
2006	34	55	7	4	100
2005	32	59	8	1	100
2004	31	57	8	4	100
2003	32	56	9	3	100
2002	28	59	9	4	100
2001	30	57	8	4	100
2000	30	59	8	3	100
1999	29	60	8	3	100
1998	28	62	9	1	100
1997	28	57	9	6	100
1996	29	61	7	3	100

Kommentar: Eurobarometern omfattar personer i åldrarna 15 år och äldre, medan åldersintervallet i SOM-undersökningen har varierat enligt följande 1996–1997: 15-80 åringar, 1998: 16-80 åringar, 1999: 15-80 åringar, 2000–2008: 15-85 åringar, sedan 2009: 16-85 åringar. Kolumnen 'Inte nöjd' avser de två svarsalternativen 'inte särskilt nöjd' och 'inte alls nöjd'. Fältarbetet för Eurobarometern genomförs i form av personintervjuer under våren respektive år och den nationella SOM-undersökningens enkäter insamlas under perioden september till februari.

Källa: Eurobarometern 1996–2014 samt den nationella SOM-undersökningen 1996–2014.

Tabell 27a Allmän livstillfredsställelse i olika grupper, 2014 (procent)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte nöjd	Ingen åsikt	Summa procent	Antal svarande
Samtliga	36	54	7	3	100	1 420
<i>Kön</i>						
Kvinna	38	53	6	3	100	732
Man	35	55	8	2	100	687
<i>Ålder</i>						
16–29 år	35	50	11	4	100	183
30–49 år	35	55	9	1	100	326
50–64 år	34	59	5	2	100	412
65–85 år	40	52	5	3	100	498
<i>Utbildning</i>						
Låg	39	53	7	1	100	282
Medellåg	33	57	8	2	100	494
Medelhög	36	53	9	2	100	281
Hög	41	53	4	2	100	330
<i>Partisynpati</i>						
Vänsterpartiet	24	66	9	1	100	79
Socialdemokraterna	36	54	8	2	100	468
Miljöpartiet	38	54	5	3	100	88
Centerpartiet	31	59	3	7	100	101
Folkpartiet	44	49	4	3	100	61
Kristdemokraterna	43	51	6	0	100	55
Moderaterna	42	49	7	2	100	239
Sverigedemokraterna	32	57	11	0	100	98
Annat	(31)	(55)	(14)	(0)	100	49
<i>Delregion</i>						
Karlstadsområdet	41	50	7	2	100	719
Norra Värmland	25	63	8	4	100	211
Östra Värmland	32	60	5	3	100	189
Västra Värmland	36	54	8	2	100	300

Kommentar: Frågan lyder 'Hur nöjd är Du på det hela taget med det liv du lever?'. Svartalternativen är 'mycket nöjd', 'ganska nöjd', 'inte särskilt nöjd' och 'inte alls nöjd'. I kolumnen 'inte nöjd' redovisas andelarna 'inte särskilt nöjd' och 'inte alls nöjd'. Kolumnen 'ingen åsikt' avser de som inte besvarat frågan. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer. Procentbasen är samtliga som deltagit i undersökningen.

Källa: Den värmlandska SOM-undersökningen 2014.

Tabell 27b Allmän livstillfredsställelse i Värmland, Västra Götaland och Sverige, 2014 (procent)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte nöjd	Ingen åsikt	Summa procent
Värmland	36	54	7	3	100
Västra Götaland	38	52	6	4	100
Sverige	36	55	7	2	100

Kommentar: Kolumnen 'inte nöjd' avser de två svarsalternativen 'inte särskilt nöjd' och 'inte alls nöjd'. Kolumnen 'ingen åsikt' avser de som inte besvarat frågan. Procentbasen är samtliga som deltagit i respektive undersökning.

Källa: Den värmlandska SOM-undersökningen 2014, den västsvenska SOM-undersökningen 2014 samt den nationella SOM-undersökningen 2014.

Tabell 27c Går utvecklingen åt rätt eller fel håll, 2014 (procent och balansmått)

Utvecklingen i:	Rätt håll	Fel håll	Ingen uppfattning	Balansmått	Antal
Västra Götaland	27	28	45	-1	2 687
Värmland	31	26	43	+5	1 356
Sverige	30	44	26	-14	1 672

Kommentar: Frågan var formulerad på följande sätt: "Allmänt sett, tycker du att utvecklingen i Sverige/Västra Götaland/Värmland går åt rätt håll eller åt fel håll?" med svarsalternativ som framgår av tabellen.

Källa: Den värmlandska SOM-undersökningen 2014, den västsvenska SOM-undersökningen 2014 samt den nationella SOM-undersökningen 2014.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen nationella och lokala frågeundersökningar och anordnar seminarier på temat Samhälle, Opinion och Medier.

SOM-institutet | Seminariegatan 1B | Box 710, 405 30 Göteborg
031 786 3300 | info@som.gu.se | www.som.gu.se

